de raad van de gemeente Westerkwartierper
mail via griffie@westerkwartier.nl

Contactpersoon
Erna Muntendam

Kenmerk
196974284

Leek
23 november 2021

Onderwerp
Kaders besteding NPO middelen

Geachte leden van de raad,

Middels deze raadsbrief informeren wij u over de kaders die het college heeft opgesteld voor de besteding van de rijksmiddelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO).

Aanleiding

Het algemeen beeld van de gevolgen van de corona-crisis op jeugdigen is dat de corona-crisis en bijhorende corona-maatregelen impact hebben gehad op de ontwikkeling van alle jeugdigen. De corona-maatregelen zijn dan ook heftig geweest. Zo zijn de locaties voor onderwijs en kinderopvang meerdere weken gesloten geweest in 2020 en 2021. Onderwijs op afstand werd de norm, evenals 1.5 meter afstand voor jeugdigen ouder dan 12 jaar. Ook moesten ouders thuiswerken combineren met het ondersteunen van hun kinderen en het geven van thuisonderwijs. De sociale cohesie en maatschappelijke samenleving werd ontwricht en sommige jeugdigen hebben maandenlang geen (fysiek) contact gehad met andere jeugdigen en sleutelfiguren zoals opa en oma. Ook hebben ze niet kunnen sporten en deelnemen aan culturele activiteiten. Hierdoor hebben jeugdigen minder de mogelijkheid gehad om zich cognitief, sociaal-emotioneel en/of motorisch te ontwikkelen.
Het onderwijs en de gemeenten krijgen beide vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) rijksmiddelen om de gevolgen van de corona-maatregelen voor jeugdigen te beperken.

Nationaal Programma Onderwijs

Het Nationaal Programma Onderwijs is ontwikkeld om jeugdigen te helpen hun gaven en talenten tot bloei te brengen. Daarmee willen we voldoende ondersteuning bieden voor een volwaardige leerontwikkeling en toekomstperspectief, ondanks de corona-crisis en de gevolgen daarvan voor de ontwikkeling van jeugdigen. De uitvoering van de activiteiten onder het NPO is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het onderwijs en de gemeenten.

Het onderwijs
De scholen hebben voor de zomervakantie van 2021 de (eventuele) cognitieve, executieve en sociale achterstanden van hun leerlingen vanwege corona in beeld gebracht. Op basis van deze analyse heeft iedere school een schoolplan gemaakt voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023. Hierin staat welke maatregelen uit de menukaart NPO1 het beste passen bij de specifieke behoeften, wensen en

mogelijkheden van de leerlingen en de school. De schoolbesturen hebben, na instemming door de medezeggenschapsraad, de schoolplannen vastgesteld.
Kinderopvangorganisaties hebben in het kader van NPO een (rijks)subsidie kunnen aanvragen om inhaal- en ondersteuningsprogramma's te organiseren in aanvulling op hun bestaande reguliere aanbod voor voorschoolse educatie. Een aantal organisaties uit het Westerkwartier heeft hiervan gebruik gemaakt en in de vakanties een extra inhaalprogramma aangeboden aan doelgroepkinderen.

De gemeente
Gemeenten hebben als taak een plan te ontwikkelen, aanvullend op de onderwijsprogramma's, waarmee de vertragingen in de ontwikkeling worden ingelopen voor kinderen en jongeren (2,5 tot 23 jaar). Dat doen ze in samenspraak met voorschoolse voorzieningen en het primair en voortgezet onderwijs in de gemeente en in verbinding met andere partners, zoals jeugdhulp, sociaal werk, bibliotheken en de GGD. De gemeente is gehouden aan de door het Rijk vastgestelde bestedingsdoelen waaraan de gemeente haar middelen mag uitgeven. Deze zijn gericht op (bovenschoolse) maatregelen, voorschoolse periode, zorg en welzijn, bevorderen samenwerking binnen de gemeente en thuiszitters. Daarnaast mogen de middelen ingezet worden voor huisvesting en ambtelijke capaciteit indien dat nodig is voor de realisatie van de maatregelen.
In oktober en november heeft de gemeente gesprekken gevoerd met de schoolbesturen, -directie en/of NPO coördinatoren van de meeste overkoepelde onderwijsinstellingen in het primair en voortgezet onderwijs in de gemeente Westerkwartier. Daarnaast is er input opgehaald bij de voorschoolse voorzieningen en bij de partijen die direct betrokken zijn bij de jeugd, zoals Sociaal Werk De Schans, de JGZ, bibliotheken en de preventieve logopedie.
Doel van deze gesprekken was om informatie op te halen over de opgelopen achterstanden, wat scholen hierin zelf al doen en hebben opgenomen in de eigen NPO plannen en wat de gemeente aanvullend kan betekenen. De opbrengst van deze gespreksronde is, aangevuld met andere lokale signalen, hieronder beschreven.

Lokaal beeld van de huidige situatie in Westerkwartier
In mei 2021 hebben we een Quick scan jeugd 2021[1] opgesteld waarmee we de situatie van onze Westerkwartierse jeugd in coronatijd in beeld hebben gebracht. Daarin hebben we geconcludeerd dat een groot deel van de jeugd tevreden is met zijn/haar leven, maar ook dat de coronaperiode wel invloed heeft (gehad) op de jeugd:
- thuis (meer vervelen, iets meer ruzie, minder contact/afspreken, meer beeldschermgebruik);
- op school (iets meer voortijdig schoolverlaters, online en hybride onderwijs lastig voor kinderen die extra uitleg nodig hebben);
- sociaal-emotioneel (minder motivatie, gemis van samen spelen en samenwerken, minder speelruimte op school, minder vieringen, gemis van vrienden, meer eenzaamheid en stress over veel huiswerk en toetsresultaten).
- lichamelijk (bij 16% van de 4-12 jarigen en 45% van de 12-jarigen en ouder is de conditie verslechterd).

Een beeld dat in de gesprekken die we hebben gevoerd met het onderwijs en sociaal werk werd herkend. In de afgelopen periode hebben beide de situatie van de jeugd nader bekeken resulterend in onderstaande zorgen. Dit beeld is onderliggend aan de keuzes die gemaakt zijn voor de inzet van gemeentelijke middelen vanuit het NPO.

1. *Zorgen over de achterstanden in de cognitieve ontwikkeling*
   In het primair onderwijs zijn er achterstanden te zien in met name (begrijpend) lezen (voornamelijk groep 3-4) en rekenen. Deze achterstanden pakken de scholen zelf op door extra inzet van personeel op kleinere groepen.
   In het voortgezet onderwijs zijn er achterstanden opgelopen in verschillende vakken, zoals wiskunde/rekenen, moderne vreemde talen maar ook Nederlands (begrijpend lezen) en de exacte

[1] *Quick scan Jeugd 2021 – 'Hoe gaat jet met de jeugd in Westerkwartier' (Slopsema – mei 2021)*

vakken. Ook praktijkvorming heeft achterstand opgelopen omdat stages vaak niet konden doorgaan en praktijklessen niet online gegeven konden worden.

2. *Zorgen over de sociaal emotionele ontwikkeling en welbevinden van kinderen*
   Door de corona-maatregelen is er onvoldoende ontmoeting mogelijk geweest tussen jeugdigen en is er sprake van een afname van sociale vaardigheden, welbevinden en een gezonde leefstijl. Zowel het primair als voortgezet onderwijs hebben zorgen over het sociaal emotioneel welbevinden van leerlingen. Tijdens de lockdown werkten en speelden kinderen minder samen en werd er ook minder van elkaar geleerd. Het is voor leerlingen weer wennen aan de schoolse setting en dat geeft problemen bij het langdurig concentreren, de werkdruk, het functioneren en samenwerken in groepen.
   In het voortgezet onderwijs is een zorgelijke ontwikkeling te zien in de toename van het aantal leerlingen dat depressieve klachten, motivatieproblemen en/of burn-out verschijnselen heeft. Leerlingen hebben het afgelopen anderhalf jaar de sociale context gemist en hebben nu juist moeite om hier weer mee om te gaan. Hierin gaat het ook om groepsvorming en bijvoorbeeld sociale vaardigheden van leerlingen in de brugklas.
   Ook schoolmaatschappelijk werkers ervaren dat meer jongeren depressieve klachten en negatieve gedachten hebben. Leerlingen melden zich vaker ziek en blijven thuis, zijn minder gemotiveerd om naar school te gaan. Leerlingen hebben veel tijd doorgebracht met hun ouders en dat resulteerde bij sommige leerlingen in gespannen thuissituaties.

3. *Zorgen over de (fijne) motoriek en deelname aan sport- en culturele activiteiten*
   Kinderen hebben tijdens de coronaperiode minder kunnen spelen en bewegen, waardoor velen een achterstand hebben opgelopen in de (fijne) motorische ontwikkeling. Verder zijn er tijdens de coronaperiode op school alleen de noodzakelijke vakken gegeven, waardoor er minder aandacht geweest is voor cultuuronderwijs, beweging, wereldoriëntatie en sociaal emotionele vorming. Daarnaast hebben kinderen lange tijd niet in groepen kunnen samenwerken, waardoor ze ook op dit gebied een achterstand hebben opgelopen.

4. *Zorgen over achterstanden in de voorschoolse periode*
   Peuters hebben tijdens een belangrijke fase in hun ontwikkeling door de sluiting van de kinderopvanglocaties geen of onvoldoende gebruik kunnen maken van peuteropvang met voorschoolse educatie. Met name peuters met (een risico op) een ontwikkelachterstand lopen hierdoor een (nog) grotere kans op vertraging of onderwijsachterstand bij de start van de basisschool. Tijdens de tweede lockdown konden doelgroepkinderen aangemerkt worden als kwetsbare kinderen waardoor ze gebruik konden maken van de noodopvang. Hierdoor is er wel aandacht geweest voor deze kinderen maar wel in mindere mate. De achterstand die doelgroepkinderen al hadden zijn relatief minder ingelopen. Daarnaast is er wel door de opvanglocaties extra ingezet op VVE Thuis en zijn er knutsel- en leespakketjes uitgereikt.
   Gelet op de duur van het VVE programma (2-4 jaar), zit een gedeelte VVE-kinderen inmiddels al op de scholen. Door een aantal locaties is er (rijks) subsidie aangevraagd om buiten het reguliere VVE aanbod een extra aanbod te doen voor doelgroep peuters (in de schoolvakanties). Bij de voorschoolse voorzieningen is behoefte aan extra ondersteuning van de doelgroep peuters. Het vinden van geschoold personeel is hierbij een knelpunt.

Inzet NPO middelen door het onderwijs

Uit de opgevraagde NPO-plannen van de scholen en de gesprekken die we hebben gevoerd zien we samengevat dat scholen hun middelen hebben ingezet of gaan inzetten op het volgende:

Primair onderwijs

Het primair onderwijs zet de NPO middelen met name in om de achterstanden op de cognitieve vakken zoals begrijpend lezen en rekenen aan te pakken. Dat doen ze door de extra inzet van personeel

waardoor de groepsgrootte verkleind kan worden en er meer aandacht is voor extra ondersteuning in kleine groepjes of individueel. Ook worden de NPO middelen ingezet op verdere professionalisering van leerkrachtvaardigheden en vakgebieden.
Daarnaast zetten scholen extra personeel in om sociaal emotionele vaardigheden te verbeteren en de samenwerking tussen leerlingen te bevorderen. Ook organiseren ze extra activiteiten en schoolreisjes om ook de leuke groepsactiviteiten die ze de afgelopen periode gemist hebben weer op het programma te zetten en groepsvorming en samenwerking te stimuleren.

Voortgezet onderwijs
In het voortgezet onderwijs blijkt dat er verschillende vakken zijn waarin achterstanden zijn opgelopen, zoals wiskunde/rekenen, moderne vreemde talen maar ook Nederlands (begrijpend lezen) en de exacte vakken. Ook praktijkvorming heeft achterstand opgelopen omdat stages veelal niet konden doorgaan en praktijklessen online niet gegeven konden worden.
De scholen zetten ook in op het bevorderen van het sociaal emotioneel welbevinden door juist in te zetten op de activiteiten die vorig jaar als eerste afvielen, zoals studiereizen, sporttoernooien en introductieweken. Ook willen ze samen met de gemeente inzetten op het versterken van het mentoraat, de rol van de jeugdarts, de jongerenwerkers en schoolmaatschappelijk werkers. Een van de VO scholen heeft de NPO middelen al benut voor de "de gouden weken" die bij de start van dit schooljaar in het teken stonden van cultuur, sport en bewegen, samenwerking en groepsvorming.

Gewenste rol gemeente
Zowel het primair als voortgezet onderwijs zien de rol van de gemeente vooral in het versterken van het sociaal-emotioneel welbevinden gecombineerd met extra inzet op cultuur- en bewegingsactiviteiten. Hiervoor zijn diverse maatregelen aangedragen. De scholen kunnen de achterstanden op de vakken zelf wegwerken door klassenverkleining, instructies in kleinere groepen en extra coaching. Ze zien wel een rol weggelegd voor de gemeente waar het gaat om het faciliteren van bijvoorbeeld de bibliotheekfunctie en extra materialen.

Uitgangspunten inzet NPO middelen gemeente
Bij de besteding van de gemeentelijke middelen voor het NPO hanteren we de volgende uitgangspunten:
1. De besteding van de gemeentelijke NPO middelen past binnen de door het Rijk geformuleerde bestedingsdoelen;
2. Gemeentelijke NPO middelen worden (aanvullend) ingezet voor (het ondersteunen of faciliteren van) activiteiten die scholen niet of minder goed zelf kunnen treffen;
3. Gemeentelijke middelen NPO worden met name voor jeugdigen in kwetsbare situaties ingezet zodat de kansengelijkheid wordt vergroot;
4. Er is voldoende draagvlak onder de betrokken organisaties voor de bestedingsdoelen van de gemeentelijke NPO middelen;
5. De maatregelen vanuit de gemeentelijke NPO middelen staan niet los op zich maar sluiten aan bij bestaande initiatieven in de gemeente die (ook) bijdragen aan de doelen van het NPO. Met dit voorstel beogen we een lokale en integrale aanpak binnen de gemeente. Het vormt een samenhangend geheel met initiatieven die de gemeente uitvoert vanuit bijvoorbeeld de steunpakketten voor de jeugd, Kickstart Westerkwartier, Tijd voor Toekomst, Gelijke Kansen Alliantie, School in Beweging, Brede regeling combinatiefuncties(sport en cultuur), Voedselakkoord, Lokaal Sportakkoord en Lokaal Preventieakkoord;
6. Bij het realiseren van de activiteiten hanteren we de uitgangspunten van het Preventieprogramma, waarin we stevig inzetten op preventie. Hiermee bedoelen we investeren aan de voorkant, zo vroeg, licht en laagdrempelig mogelijk. Hiermee willen we er voor zorgen dat ook de jeugdigen de best passende en zo effectief en efficiënt mogelijke ondersteuning krijgen, er niet onnodig geproblematiseerd of gemedicaliseerd wordt en er geen onnodig gebruik gemaakt wordt van zware en dure zorg.

Doelen
Op basis van de analyse en uitdagingen in de gemeente Westerkwartier zetten we de gemeentelijke middelen voor het NPO in ten behoeve van de volgende doelen:

1. Extra ondersteuning en faciliteren extra lees-/taalbevordering voor VVE kinderen en kinderen uit het primair onderwijs om de vertraging die is opgelopen door de COVID-19 pandemie in te halen;
2. Realiseren en coördineren van een samenhangend aanbod van laagdrempelige ontmoetings- sport- en cultuuractiviteiten voor alle jeugdigen rondom basisscholen in samenwerking met andere partijen zoals SW De Schans, sport- en cultuurverenigingen. Door de corona-maatregelen is er onvoldoende ontmoeting mogelijk geweest tussen jeugdigen, is er sprake van een afname van sociale vaardigheden, welbevinden, sport- en beweeggedrag en een gezonde leefstijl. Door ontmoetingsactiviteiten zo laagdrempelig mogelijk te organiseren wordt bijgedragen aan een zo optimaal mogelijke ontwikkeling van alle jeugdigen;
3. Een stevige, integrale en laagdrempelige samenwerking tussen onderwijs/kinderopvang, (school)maatschappelijk werk, sociaal werk, jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp gericht op het versterken van het welbevinden van jeugdigen in het primair en voortgezet onderwijs met waar mogelijk collectieve inzet van benodigde ondersteuning;
4. Mogelijkheden creëren voor (dreigende) thuiszitters waarbij ze (collectief) onder begeleiding werken aan hun motivatie voor school en andere belemmerende factoren in hun leven.

Maatregelen
Om de bovenstaande doelen te realiseren hebben we het volgende pakket aan maatregelen opgesteld:

Maatregel 1 - Faciliteren aanbod gericht op bevordering extra lees- en taalontwikkeling
Doel:
Inhalen taal- en leesvertraging die is opgelopen door de COVID-19 pandemie, vanuit een faciliterende rol van de gemeente.

Inzet/Activiteit/project	Toelichting	Bedrag
Beschikbaar stellen materialen, leensysteem opzetten en activiteiten organiseren met bibliotheken (Voorschools)	Extra ondersteuning en lees-/taalbevordering voor kinderen die in aanmerking komen voor voorschoolse educatie en die achterstanden hebben opgelopen of dreigen op te lopen Uitbreiding binnen een bestaand dBos locatie met andere gebruikers van hetzelfde pand zoals KDV, PSZ of KDC.	€ 10.000
De Bibliotheek op school (dBos) inzetten op meer scholen (PO)	Tijdelijk de leesontwikkeling extra stimuleren op scholen die nog geen dBos hebben. De inschatting is dat alsnog 900 leerlingen hier gebruik van willen maken. Scholen dragen een zelf een bedrag (€10,20) per leerling bij.	€50.000 (€52,20 per leerling)
Challenge the future (PO en VO)	Uitbreiding en verlenging project Challenge the future (CtF). Met CtF gaan de oudste groepen PO en de jongste groepen VO onder leiding van Biblionet aan de slag om reële vraagstukken in het sociale en/of fysieke domein op te lossen.	€50.000
Boekstart in de kinderopvang (Voorschools)	BoekStart in de kinderopvang is een leesbevorderingsprogramma voor de kinderopvang. Het is een uitbreiding van BoekStart, om kinderen van 0-4 jaar, hun ouders en pedagogisch medewerkers intensief met boeken en lezen in aanraking te laten komen via de kinderopvang. De Bibliotheek ondersteunt met een aantrekkelijke (voor)leesplek in de kinderopvang, met een collectie geschikte boekjes, deskundigheidsbevordering van pedagogisch medewerkers, betrekken van ouders, een voorleesplan en samenwerking in een leesbevorderingsnetwerk.	€50.000
Preventieve logopedie op de voorschoolse voorzieningen (Voorschools)	Signaleren van kinderen die in aanmerking komen voor voorschoolse educatie en tijdig doorverwijzen naar logopedie en/of andere ondersteuning.	€ 5.000

	Activiteiten om preventief kinderen te signaleren met taalontwikkelingsachterstand, zoals inloopochtenden, groepsobservaties en voorlichting aan pedagogische medewerkers.	
Extra begeleiding op de VVE groep peuter-opvang (Voorschools)	Extra ondersteuning op VVE groepen met 3 of meer doelgroepkinderen om achterstanden doelgroepkinderen in te halen.	€ 50.000
	Totale bestedingsbedrag maatregel 1	**€ 215.000**

Maatregel 2 - Aanbieden, stimuleren en coördineren boven- en buitenschoolse activiteiten

Doel:

Stimuleren deelname aan buitenschoolse activiteiten met als doel het welbevinden en gezondheid van kinderen te bevorderen. Gericht op een brede ontwikkeling van kinderen: kennismaken met andere culturen, kunst, muziek, ontspanning, verschillende vormen van beweging.

Inzet/activiteit/project	**Toelichting**	**Bedrag**
BSO activiteiten voor alle kinderen (PO)	Kinderen waarvan de ouders niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag (KOT) aan BSO activiteiten deel laten nemen. In coronatijd hebben we gezien dat juist deze kinderen door deelname aan BSO activiteiten opbloeiden.	€50.000 (deelname) €15.000 (activiteiten)
Uitbreiding Tijd voor Toekomst (PO)	Meer dan 11 scholen laten aansluiten vanuit NPO-middelen.	€50.000
Aanstellen- of aanwijzen NPO-verbinders op lokaal niveau die initiatieven rondom een of meerdere scholen i.s.m.of geïntegreerd in de functie van cultuur- en beweegcoach van SW De Schans met elkaar verbinden (PO en Voorschools)	De NPO-verbinder van SW De Schans verzorgt en coördineert in overleg met school en verschillende (lokale) partijen een cultuur- en beweegprogramma voor kinderen tijdens en na schooltijd. Hij/zij zorgt op lokaal niveau voor samenhang met allerlei andere lopende initiatieven. Dit programma wordt ontwikkeld in samenspraak met de school. Daarbij worden voorschoolse voorzieningen, verenigingen en partners uit de regio betrokken om een gecoördineerd en samenhangend aanbod in een dorp of wijk vorm te geven.	€60.000 + reguliere inzet SW De Schans €5.000 (activiteitengeld)
School in Beweging (PO)	Beroepskrachten ondersteunen om tijdens opvanguren meer aandacht te hebben voor het stimuleren van de motorische beweging. Scholen dragen zelf inde vorm van tijd bij.	€20.000 (€67,50 per leerling)
Duurzame aanschaf van materialen of voorzieningen gericht op het bevorderen van een gezonde leefstijl (PO en VO)	Kinderen bewust maken van en basisvaardigheden leren over voeding, leefstijl en gezondheid. En daarnaast ze de mogelijkheden geven kennis op te doen van voeding en welk effect dit heeft op de gezondheid. Voorwaarde voor aanschaf kookmaterialen, buitenlokaal, moestuintjes e.d.is om gebruik ervan in te bedden in een structureler programma rondom voeding, leefstijl en gezondheid. School moet dus ook laten zien dat zij budget hebben voor materialen en ingrediënten. Voordeel hiervan is dat er een investering gedaan kan worden voor de lange termijn. Initiatieven staan in verbinding met het Voedselakkoord.	€40.000
Deelname aan Stichting Kind en Voeding (PO en voorschools)	Programma is opgericht om (groot)ouders en kinderen bewust te maken van het belang van natuurlijke voeding voor de gezondheid. Zij verzorgen voorlichtingen en geven gastlessen op basisscholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen over gezonde en eerlijke voeding. School kan een of meer workshops inkopen mits deze ingepast worden in een breder programma gericht op voeding, leefstijl en gezondheid. http://kind-en-voeding.nl Deelname kan gecombineerd worden met de aanschaf van bijvoorbeeld kookmaterialen.	€50.000

Petje Af (PO)	Petje Af is een thematisch en stimulerend programma voor kinderen van 10 tot 14 jaar. De leerlingen worden via de scholen geworven. Ze maken kennis met beroepen en ontwikkelen zich op veel terreinen (ook taal). Het gaat om kinderen die van huis uit weinig gestimuleerd worden. Ontwikkeling van kennis, gedrag en vaardigheden voor kinderen die dat anders niet of minder krijgen. Ouders worden betrokken in het weekendprogramma. Bedrijven en organisaties geven gastlessen aan de kinderen; ook worden er excursies georganiseerd.	€ 15.000 Cofinanciering rest uit fondsen
	Totale bestedingsbedrag maatregel 2	**€ 305.000**

Maatregel 3 - Inzetten en uitbreiden laagdrempelige ondersteuning gericht op het welbevinden van jeugdigen

Doelen:

- Sterke verbinding tussen vraagstukken rondom kinderen die binnen het onderwijs gesignaleerd worden en het preventieve aanbod dat er is voor deze kinderen in de gemeente;
- Lichte jeugdhulp dichtbij en in de omgeving van het kind organiseren ter voorkoming van zwaardere zorg;
- Kortdurende praktische ondersteuning aan kinderen en/of hun ouders ter voorkoming van verergering problemen;
- Inzet collectieve jeugdhulp in plaats van individuele ondersteuning waar mogelijk;
- Activeren van informeel en vrij toegankelijk ondersteuningsnetwerk rondom kind/gezin.

Inzet/activiteit/project	**Toelichting**	**Bedrag**
Collectieve inzet jeugdondersteuners op primair en voortgezet onderwijs (PO en VO)	Jeugdondersteuning op het snijvlak van jeugd- en jongerenwerk en (school)maatschappelijk werk. Deze ondersteuning wordt centraal door de gemeente ingekocht en op basis van vraag en behoefte ingezet op de scholen. Criteria: ▪ Expliciet aanvullend op de ondersteuning die de school zelf al biedt en op de ondersteuning van de schoolcontactpersoon/ schoolmaatschappelijk werker. ▪ De exacte invulling wordt per school bepaald. Bij de ene school kan dat meer schoolmaatschappelijk werk zijn en bij de andere meer jeugdwerk. De Jeugdondersteuners zijn gericht op: ▪ Uitbreiden inzet die normaal gesproken buiten school door jongerenwerkers wordt gepleegd (collectief) . ▪ Uitbreiden inzet in situaties die te complex zijn voor oplossing binnen de gesprekken maar niet complex genoeg voor geïndiceerde zorg. ▪ Kortdurende praktische ondersteuning aan kind en/of ouders bij enkelvoudige vragen: bijvoorbeeld op weg helpen bij vinden van geschikte sport (vereniging), financiële tegemoetkomingen, enz. ▪ Collectief navolging geven aan thema's/themaweken/ voorlichtingen (bijvoorbeeld na een voorlichting van Halt over omgaan met verleidingen). In het verlengde hiervan mogelijkheden inventariseren om voor de langere termijn een PO-en/of VO team te formeren (team bestaande uit professionals met verschillende expertises en vanuit verschillende organisaties).	€ 300.000 (3 á 4 extra fte) + reguliere inzet SW De Schans en JGZ €10.000 (organiseren collectieve activiteiten)
Inzet op depressiepreventie in het VO in de vorm van een theaterstuk en	Het theaterstuk 'Laat het licht aan' is ontwikkeld voor leerlingen van 14 jaar en ouder om gevoelens van depressie en suïcide bespreekbaar te maken. Voor docenten en andere professionals in de jeugdhulp worden trainingen aangeboden in samenwerking	€ 15.000

trainingen voor docenten en jeugdhulpprofessionals (VO)	met 113 suïcidepreventie. De training is gericht op het herkennen van depressieve gevoelens bij leerlingen, het herkennen van je eigen oordeel over dit onderwerp, het ontwikkelen van gesprekstechnieken om met deze leerlingen in gesprek te gaan. Alle VO scholen in de gemeente Westerkwartier werken hierin samen. Door ook jeugdconsulenten, schoolmaatschappelijk werkers, jgz medewerkers en wijkagenten deel te laten nemen zorgen we ervoor dat we vanuit een uniforme benadering leren kijken naar dit soort vraagstukken.	
	Totale bestedingsbedrag maatregel 3	**€ 325.000**

Maatregel 4 - Inzetten op (dreigende) thuiszitters

Doel:

Jongeren die als gevolg van onder meer de corona-crisis nog meer angsten en/of problemen in hun privésfeer of daarbuiten hebben ontwikkeld, een kleinschalig alternatief te bieden omdat de schoolse omgeving ze niet goed past. En ze op die manier te helpen te participeren in de maatschappij door toeleiding naar school of werk.

Inzet/activiteit/project	Toelichting	Bedrag
Route Rubicon (VO/Mbo)	Een opleidingstraject voor jongeren bij wie, om allerlei redenen, de schoolse omgeving niet goed past. Corona is bij deze jongeren een trigger om verder in de problemen te raken. Met het volgen van Route Rubicon krijgen ze de kans om een opleiding te halen en een betere kans op werk. In februari 2022 gaat de nieuwe lichting starten. Hiervoor is een al een locatie gevonden en zijn er ook al kandidaten beschikbaar. Jongeren leren op hun eigen tempo in een veilige setting terwijl ze ondertussen werken aan hun problemen.	€ 40.000
	Totale bestedingsbedrag maatregel 4	**€ 40.000**

Gemeentelijke uitvoeringskosten NPO

Doel:

Het administratief en inhoudelijk coördineren, beoordelen en afhandelen van de aanvragen van de scholen en het zorgdragen voor een goede monitoring van de activiteiten.

Inzet/activiteit/project	Toelichting	Bedrag
Inzet ambtelijke capaciteit	De gemeente streeft naar een zo goed en verantwoord mogelijk inzet van de NPO middelen. Dat vraagt om een zorgvuldige coördinatie, beoordeling en afhandeling van de aanvragen die de scholen gaan doen. Daarnaast wil de gemeente weten wat de effecten zijn van de inzet NPO middelen. Dat vraagt om een gedegen monitoring van de activiteiten. Hiervoor zal ambtelijke capaciteit vrijgemaakt worden.	€ 61.548
	Totale bestedingsbedrag maatregel 5	**€ 61.548**

	Totale bestedingsbedrag maatregelen 1 t/m 5 NPO	**€ 946.548**

Financiering

Het rijk heeft landelijk 8.5 miljard euro beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het NPO. Van dit totaalbedrag is ongeveer € 5.8 miljard beschikbaar voor primair- en voortgezet onderwijs, € 2.7 miljard voor het mbo en het hoger onderwijs en € 300 miljoen voor gemeenten.

De gemeente Westerkwartier krijgt € 118,11 voor elke leerling die op 1 oktober 2020 stond ingeschreven op een vestiging van een school in het primair of voorgezet onderwijs in de gemeente. Daarnaast krijgen gemeenten met veel kinderen met een risico op een onderwijsachterstand een extra bedrag van € 22,64 per leerling. Voor de twee schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 betekent dat een totale specifieke

doeluitkering voor de uitvoering van het NPO van € 946.548. De gemeentelijke middelen voor het NPO worden verstrekt voor de periode 1 augustus 2021 t/m 31 juli 2023. De verwachting is dat het grootste deel van dit bedrag in 2022 wordt uitgegeven, maar is mede afhankelijk van het moment van aanvragen door de scholen. Middelen die niet doelmatig zijn besteed worden teruggevorderd door het Rijk. Verantwoording vindt plaats via de SiSa systematiek (accountantscontrole bij de jaarrekening).

Vervolg
De inzet van de NPO middelen is van tijdelijke aard. Toch willen we de middelen zo duurzaam mogelijk inzetten. Dit doen we door enerzijds te investeren in blijvende praktische voorzieningen en samenwerkingsverbanden. Anderzijds gebruiken we de NPO middelen om te experimenteren met aanpakken waarvan we naderhand aan kunnen tonen dat ze werkzaam zijn geweest, zoals de inzet van jeugdondersteuners in de scholen. Dit zou vervolgens kunnen leiden tot andere keuzes in ons beleid.

Verder willen we de NPO middelen in samenhang met allerlei bestaande initiatieven, projecten, akkoorden en maatregelen rondom onderwijs, jeugd, gezondheid, sport en cultuur inzetten. Op die manier is er ook daadwerkelijk sprake van een lokale en integrale aanpak in de gemeente Westerkwartier. Door deze aanpak worden geen losstaande, incidentele activiteiten bekostigd, maar activiteiten die passen bij de verdere ontwikkeling van jeugdigen in Westerkwartier.

Het ambtelijk kernteam NPO werkt op dit moment uit hoe we scholen gaan benaderen, via welke route ze de maatregelen kunnen aanvragen, van hoeveel maatregelen en/of voor welk bedrag ze per school of bovenschoolse koepel gebruik kunnen maken en welke voorwaarden we daarbij hanteren. Maatwerk is hierbij het uitgangspunt. Streven is om begin december de scholen en samenwerkingspartijen te benaderen en de activiteiten waar mogelijk zo snel mogelijk in het nieuwe jaar te starten.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester

A. Schulting, secretaris